

I ♥
COLLIE

#parasrotuikinä

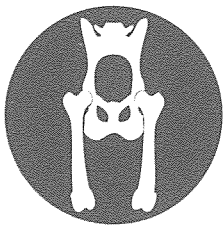

Millaista koiraa olet hankkimassa? Valintasi on collie, jos haluat

- ♥ rodun, joka on koiran-
kokoinen, mutta silti
helppo ottaa mukaan
minne vaan
- ♥ rodun, joka soveltuu sekä
seuraksi että aktiiviseen
menoon ja monenlaiseen
harrastamiseen
- ♥ rodun, joka on oppivai-
nen eikä perusasioiden
opettaminen sille vaadi
erityisiä taitoja
- ♥ rodun, joka on
perusterve ja sekä
rakenteeltaan että
yksityiskohdiltaan
liioittelematon ilman
sairaalloisia piirteitä
- ♥ rodun, jonka turkki on
helppohoitoinen eikä
vaadi ammattilaisen
tekemää trimmausta
- ♥ rodun, joka on
#parasrotuikinä

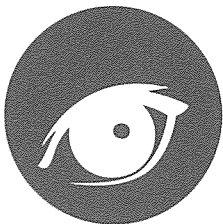
Pevisaan kuuluvat sairaudet ja viat

Sileäkarvaisten collieiden lonkkavikaprosentti on keskikokoisista, paljon tutkituista roduista alhaisin. Terveitä (lausunto A tai B) on **98 % tutkituista.**

Pitkäkarvaistenkin lonkkatilasto on parempi kuin palveluskoiraroduilla keskimäärin. Korkeintaan lieviä muutoksia (lausunto A, B tai C) on **89 % tutkituista.**

Kyynärtilastot ovat molemmilla roduilla loistavat. Pitkäkarvaisissa terveitä on prosenttiyksikön enemmän **96 % tutkituista.**

Lähes kaikki colliet silmätarkastetaan ainakin pentuna. Vakavia silmämuutoksia esiintyy alle **0,5 % tutkituista.**

Tilastot vuosina 2008-2018 syntyneistä koirista. Lähde Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmä.

Colliet ovat lähtöisin Skotlannista, tuulisilta nummilta, jossa niiden esi-isiä käytettiin lammaspaimenina. Tältä aikakaudelta ovat peräisin collien oppivaisuus ja säänkestävyys, sillä paimenkoiran jalostuskriteerinä oli yksiselitteisesti työkyky. Koiran piti olla kestävä ja älykäs. Koiranäyttelyiden myötä collien ulkomuotoa alettiin jalostaa salonkikelpoisemmaksi 1850-luvulta lähtien, mutta hyvän paimenkoiran ominaisuuksien säilyttämiseen on kiinnitetty huomiota läpi vuosikymmenten ja se tekeekin nykycolliesta loistavan valinnan myös nykyiseen yhteiskuntaan.

Työssä käytetyiltä paimenkoirilta edellytettiin älykkyyttä ja ohjattavuutta, toisaalta koiran piti myös hälyttää, mikäli laumaa uhkasi vaara. Siksi colliet ovat edelleen helppoja kouluttaa ja mukautuvat monenlaisiin elinympäristöihin, oman perheensä arkeen. Collie on onnellinen saadessaan olla hyödyksi ja siksi sille on hyvä antaa tehtäviä, esimerkiksi saunapuiden kantamista, vaikka sen kanssa ei harrastettaisi koiraurheilulajeja.

Paimenkoirien jalostuksen lähtökohdana on ollut käytännöllisyys ja siksi paimenkoiraroduissa ei juurikaan ole liioiteltuja piirteitä. Myös collieiden rotumääritelmä tukee tätä ajatusmaailmaa: collie kuvaillaan keskikokoiseksi, keskivahvaksi paimenkoiraksi, jossa mikään osa ei ole epätasapainossa toisen kanssa. Hyvin rakentunut collie on ravaajatyypin koiran prototyyppi. Se ei ole koiramaailman nopein tai voimakkain, mutta toisaalta se on äärimmäisen kestävä ja pystyy pitkäkestoiseen työskentelyyn.

Luonteeltaan collie on erinomainen perhekoira, joka sopeutuu erilaisten perheiden erilaisiin elämäntapoihin. Hyvin kasvatettu collie on helppo ottaa mukaan minne vaan, kulkee mukana sujuvasti niin omalla autolla kuin julkisilla kulkuneuvoilla, nauttii vapaana juoksemisesta metsässä, mutta toisaalta kulkee hillitysti kaupungin ihmisvilinässä. Collieiden riistavietti on yleensä kohtuuden rajoissa, mikä helpottaa vapaana pitämistä. Sitoutuminen omaan laumaan tekee colliesta yleensä hieman välinpitämättömän vieraita ihmisiä kohtaan, jolloin jokainen vastaantulija ei ole hurjan kiinnostava. Toisaalta collie on yleensä myös lähtökohtaisesti ystävällinen vieraita kohtaan, joten yllättävät kohtaamiset eivät aiheuta ongelmia.

Colliet ovat perusterveitä ja suhteellisen pitkäikäisiä koiria. Niiden yleisin kuolinsyy on vanhuus ja ne elävät keskimäärin 12-14 -vuotiaiksi. Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelmassa (PE-VISA) on määriteltä, että collieilta tulee kuvata lonkat ja kyynärät ennen jalostuskäyttöä. Lonkkien raja-arvo on C. Kyynärät eivät saa olla astetta 1 huonommat. Lisäksi collieiden silmät tulee tarkistaa ennen jalostuskäyttöä.

Collieiden omistajat ovat tyytyväisiä koiriinsa. Suoritetussa Facebook-kyselyssä 96 prosenttia collien omistajista ilmoitti olevansa tyytyväinen koiransa. Me collien omistajat siis tiedämme sen jo, collie on #parasrotuikinä. Liity Sinäkin onnellisten collienomistajien joukkoon!

Monipuolinen harrastuskoira

Collien koulutettavuus ja luontainen älykkyys tekevät siitä erinomaisen harrastuskoiran lukuisiin koiraurheilulajeihin. Suosituin harrastuksista on koiranäyttelyt, joihin osallistumiskertoja vuodessa on lähes 3500.

Collie on yksi perinteisistä palveluskoiraroduista. Kilpailuoikeus myönnettiin jo 1949 ja siitä lähtien collieita on nähty palveluskoirakokeissa pääasiassa jäljellä, haussa ja viestillä, mutta myös etsintäkokeessa (entinen yleiskoe), FH-jäljellä ja löytyy collieilta SM-mitaleja myös suoje-lusta. Collien luontainen ohjattavuus ja älykkyys antavat erinomaiset valmiudet erityisesti kansallisissa lajeissa kilpailemiseen. Käyttövalioita roduissa on yhteensä 66.

Paimennuskokeisiin saivat pitkään osallistua vain bordercolliet ja australiankelpiet. Tällä vuosituhanella paimennusharrastus on kuitenkin saanut oman virallisen koemuodon (FCI Herding Working Test, Traditional Style) ja colliet ovat osoittautuneet hyvin lajiin sopiviksi. Vuonna 2018 valmistui ensimmäinen FI PVA.

Agility

3005

starttia vuonna
2017.

Toko

235

starttia vuonna
2017.

Rallytoko

492

starttia vuonna
2017.

Näiden lajien lisäksi collieiden kanssa on kilpailtu viime vuosina muun muassa koiratanssissa, metsästyskoirien jäljestämiskokeessa, valjakkohiihdossa ja pelastuskoirakokeissa. Lisäksi Kennelliiton alaisten kokeiden ulkopuolella colliet ovat menestyneet erinomaisesti esimerkiksi erilaisissa nenäkäyttötehtävissä.

”

Aloitin palveluskoiraurani pitkäkarvaisilla collieilla. Rodun ohjattavuus ja oppimiskyky saivat minut tempaistua mukaan palveluskoiramaailmaan. Colliella on kevytrakenteisena ja ihmisystävällisenä koirana ominaisuuksia olla erinomainen palveluskoira erilaisiin etsintätehtäviin.

Olen ikuisesti kiitollinen ensimmäiselle palveluskoiralleni Friby'n X-Tra Bluele ”Ransulle” kaikesta, mitä palveluskoiraharrastus on minulle antanut.

Marko Koskensalo
moninkertainen suojelun
MM-mitalisti,
ammatti:
urheilukoira-avalmentaja

Markon colliet olivat
kolminkertainen pk-rotumestari
ja kaksinkertainen tokomestari
HK3 YK3 JK1
Friby'n X-Tra Blue ja
FI KVA HK3
Friby'n Jack Daniels,
joilla on yhteensä yli 30
koulutustunnusta
palveluskoirakokeista.

Mitä kysyä kasvattajalta, jos valinta on collie?

Suomen Collieyhdistys ry on laatinut pitkä- ja sileäkarvaisille collieille jalostuksen tavoiteohjelman. JTO:ssa määritellään muun muassa se, mitä vaaditaan jalostuskoirilta ja hyvältä kasvattajalta. Tutustumalla näihin saat tukea keskustelulle kasvattajan kanssa. Kannattaa huomata, että sekä Kennelliiton että Collieyhdistyksen ohjeissa osa on ehdottomia vaatimuksia (esimerkiksi täyssisarparitus ja E-lonkkaisen jalostuskäyttö ovat kiellettyjä), osa taas suosituksia (jalostuskäytön ikä), joista voidaan perustellusti poiketa.

Jalostusyksilön vähimmäisvaatimukset

Jalostukseen käytetyn yksilön tulisi olla rodun keskitasoa parempi halutuissa ominaisuuksissa perinnöllisen edistymisen saavuttamiseksi. Jalostukseen käytettävällä koiralla on hyvä hermorakenne ja rodunomaisen toimintakyky. Se ei ole luonteeltaan aggressiivinen. Se on mielellään luonnetestattu tai sillä on tulos palveluskoirakokeesta. Se on terve ja hyväkuntoinen.

Sillä on kestävä käyttökoiran rakenne. Sillä on kyky käyttää ravinto tehokkaasti hyväkseen. Jalostukseen käytettävän koiran suositellaan olevan iältään vähintään 2-vuotias, jotta sen ja sen lähisukulaisten ominaisuuksista saadaan mahdollisimman varmaa tietoa jalostusta varten. Sen on palkinnut näyttelyissä kaksi eri tuomaria vähintään lautuspalkinnolla EH.

Se on lonkka- ja kyynärkuvattu ja täyttää näiltä osin PEVISAehdot. Se on silmätarkastettu ja sillä ei ole vakavampaa CEA:n astetta kuin CRD. Sen yleisterveys on hyvä eikä se sairasta mitään jatkuvaa lääkitystä tai hoitoa vaativaa sairautta. Se kykenee lisääntymään luonnollisesti. Nartun tulee pystyä hoitamaan pentunsa itse.

Hyvältä kasvattajalta vaaditaan

Hän on rotujärjestön ja Suomen Kennelliiton jäsen. Hän on allekirjoittanut Suomen Kennelliiton kasvattajasitoumuksen ja noudattaa sitä. Hän on perehtynyt perinnöllisyyden perusteisiin. Hän käyttää jalostukseen vain sellaista narttua, joka täyttää jalostusyksilön vähimmäisvaatimukset. Hän varmistaa ennen astutusta, että myös uros täyttää jalostusyksilön vähimmäisvaatimukset. Hän ei käytä yli 8-vuotiaista narttua enää jalostukseen. Hän teettää nartulla korkeintaan neljä pentuetta sen elinikänä. Hän poistaa nartun jalostuksesta, mikäli sen todetaan periyttävän jotakin virhettä tai sairautta erityisen runsaasti. Hän antaa pentujen mukana kirjalliset ruokinta- ja hoito-ohjeet.

Kennelliiton vaatimukset ja suositukset

Kennelliiton koirarekisteriohjeen mukaan lähisukulaisyhdistelmiä, kuten isä/emä x jälkeläinen tai täyssisarparitus (ss% 25) ei tule tehdä. (Tällaisista yhdistelmistä syntyviä pentuja voidaan rekisteröidä ainoastaan EJ-rekis-

teriin). Muita lähisukulaisyhdistelmiä, kuten isoisä/isoemä x jälkeläinen (ss% 12,5), puolisisarukset (ss% 12,5) sekä täti/eno x jälkeläinen (ss% 12,5) ei suositella. Ohjeena suositellaan yhdistelmiä, joissa yksittäinen koiraa ei ensimmäisen kolmen polven sukutaulussa esiinny useammin kuin kerran, jolloin sukukatokerroin on 1.0 (100 % sukutaulusta eri koiria), ja joissa neljän polven sukukatokerroin on yli 0.90 (90 % sukutaulusta eri koiria).

PEVISA-ohjelma (voimassa 31.12.2023 saakka)

Koskee pentueita, joissa astutus on tapahtunut 1.1.2014 tai sen jälkeen.

Lonkat	
Pitkäkarvaiset: Lonkkakuvauspakko, raja-arvona C, C-lonkkaista saa käyttää A tai B-lonkkaisen kanssa.	Sileäkarvaiset: Lonkkakuvauspakko, raja-arvona C, C-lonkkaista saa käyttää A-lonkkaisen kanssa.
Kyynärät	
Kyynärkuvauspakko, kyynärpäiden raja-arvona aste 1.	
Silmät	
Silmätarkastuspakko, koiralla tulee astutushetkellä olla voimassa oleva silmätarkastuslausunto. Huom! alle 1-vuotiaana annettu silmälausunto on voimassa vain vuoden.	

HUOM: Lonkkanivelen kasvuhäiriöohjeeseen tuli muutos vuoden 2016 alussa. Muutoksen mukaan koiran lonkat voidaan kuvata uudestaan vasta 12 kuukauden kuluttua edellisestä kuvauksesta. Aikaisemmin kuvausten välissä on pitänyt olla kuusi kuukautta.

Ulkomaisten urosten käyttö

Lähtökohtaisesti rotukohtainen PEVISA-ohjelma koskee myös ulkomaisten urosten jalostuskäyttöä. SCY:n aloitteesta ulkomaiselle uroksen käytölle on myönnetty pysyväisluonteinen poikkeuslupa eli PEVISA-ohjelman vaatimukset eivät koske ulkolaisia uroksia. Lupa koskee uroksia, joiden omistaja(t) tai jalostusoikeuden haltija asuu ulkomailla, sekä ulkomaisen uroksen sperman käyttöä. Koirarekisteriohje rajaa tällaisella poikkeusluvalla rekisteröityjen pentueiden määrän korkeintaan kahteen kutakin urosta kohden.

Neuvoa voit kysyä SCY:ltä

Jos jokin asia mietityttää, voit kysyä neuvoa myös Suomen Collieyhdistys ry:ltä. Paljon tietoa rodusta löytyy yhdistyksen kotisivuilta www.scy.fi, josta löydät myös yhdistyksen toimihenkilöiden yhteystiedot.

SCY - FCF

Suomen Collieyhdistys ry / Finlands Collieförening rf
Pitkä- ja sileäkarvaisten collieiden rotujärjestö vuodesta 1946.

www.scy.fi